

Aarhus Kommune
Att.: Stadsdirektør Niels Højbjerg

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet
Center for Folkeskole og
Forberedende
Grunduddannelse

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk
CVR-nr.: 29634750

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet anmoder om supplerende oplysninger vedrørende Søndervangskolen mv.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet bad ved e-mail af 29. og 30. september 2021 Aarhus Kommune om en redegørelse om Søndervangskolen. Styrelsen modtog forvaltningens redegørelse den 6. oktober 2021.

14. oktober 2021

Styrelsen skal hermed anmode om redegørelse for yderligere forhold i tilknytning til Søndervangskolen. Styrelsen skal anmode om at modtage svar senest den 28. oktober 2021.

Styrelsen anmoder om, at Aarhus Kommune udvider den iværksatte uvildige undersøgelse af Søndervangsskolen til at omfatte kommunens samlede håndtering af sagen.

Derudover skal styrelsen anmode Aarhus Kommune om at gøre rede for følgende forhold:

Overordnede spørgsmål, bl.a. om byrådets håndtering af sagen:

- Hvad har byrådet gjort for at undersøge den påståede snyd på Søndervangsskolen, siden det kom til byrådets kendskab?
- Hvad har byrådet gjort for at undersøge, om der kunne være sket tilsvarende på andre folkeskoler i kommunen?
- Hvordan har tidligere hhv. nuværende lærere på Søndervangskolen været inddraget/hørt af kommunen med henblik på at få klarlagt omfanget af den påståede snyd på Søndervangskolen?
- Hvilke foranstaltninger har kommunen truffet beslutning om for at sikre sig, at afholdelsen af de kommende prøver på Søndervangsskolen og de andre folkeskoler i kommunen sker i overensstemmelse med prøvereglerne? I den forbindelse ønskes oplyst, hvordan det er sikret, at Søndervangsskolens ledelse fremover

varetages på fuld betryggende måde i forhold til regeloverholdelse og opfyldelse af det krav om decorum, som knytter sig til varetagelse af denne ledelsesopgave?

- Finder kommunen, at der er anledning og grundlag for at træffe ansættelsesmæssige foranstaltninger i forhold til en eller flere ansatte i kommunen, herunder navnlig på Søndervangsskolen?
- Hvordan forholder kommunen sig til, at styrelsen i strid med kommunens oplysningspligt efter § 63 i lov om kommunernes styrelse og § 56 i folkeskoleloven ikke blev orienteret om kommunens egen tilsynssag med skolen i dialogen om skolens sag i styrelsens kvalitetstilsyn?
- Hvordan sikrer byrådet, at byrådet i dag over for navnlig Søndervangsskolen – og andre skoler i øvrigt – varetager sine pligter efter folkeskoleloven som ansvarlig for folkeskolen?

Konkrete spørgsmål:

Udtræk af prøvafag

Det følger af § 7, stk. 1, i prøvebekendtgørelsen (bekg. nr. 1858 af 27.9.2021), at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet medio januar meddeler skolens leder, hvilke prøver der er udtrukket for skolens elever. Endvidere følger det af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, at oplysningerne er fortrolige og undergivet tavshedspligt frem til offentliggørelsen, jf. straffelovens §§ 152-152f. Tavshedspligten omfatter alle m.fl., der virker ved skoler, og som modtager oplysninger om prøver til udtræk.

Det fremgår af kilder til bl.a. Politiken af 28. september 2021, at ledelsen på Søndervangsskolen *"i flere år skulle have fortalt skolens personale, hvilke fag der var udtrukket til de mundtlige og skriftlige prøver, så snart skolen fik besked af ministeriet."* (<https://politiken.dk/indland/uddannelse/art8400778/Jeg-t%C3%A6nker-at-det-bare-har-v%C3%A6ret-fup-og-fidus>).

- Hvilke overvejelser har kommunen gjort sig, og hvilke foranstaltninger har kommunen truffet beslutning om i forhold til, at det er brud på tavshedspligt efter straffeloven, hvis oplysning om udtræksfag er videregivet for tidligt?

Klager

Det fremgår af kommunens redegørelse af 30. september 2021 til Børn og Unge-Udvalget (BUU), at to tidligere medarbejdere i 2019 har skrevet til rådmanden, bl.a. fordi en lærer skulle have udformet klager på vegne af elever.

Det følger af prøvebekendtgørelsens § 67, stk. 1, at klager over forhold ved folkeskolens prøver indgives af eleven eller forældremyndighedsindehaver til skolens leder.

Det er ikke i overensstemmelse med reglerne, hvis en lærer har skrevet klager for elever.

- Hvilke overvejelser har kommunen gjort sig, i forhold til at en lærer i strid med prøvebekendtgørelsen har udarbejdet klager på vegne af elever?

Fritagelse af lavt præsterende elever

Det fremgår af Aarhus Kommunes redegørelse af 30. september 2021 til Børn og Unge-udvalget, at to tidligere medarbejdere den 5. marts 2019 har skrevet til rådmanden med overskriften ”Fifleri på Søndervangskolen i Aarhus”. Det fremgår af henvendelsen, at skolen har fritaget elever, som forventes at klare sig dårligt ved prøverne, med henblik på sikre et bedre karaktergennemsnit for Søndervangskolen. Det beskrives i henvendelsen, at *”det klares ved, at forældrene indkaldes til møde og overbevises om det fornuftige i ikke at gå til prøve”*. Det fremgår af kommunens redegørelse, at der var syv fritagelser i skoleåret 2015/16, 22 fritagelser i skoleåret 2016/17 samt én elev i hhv. 2017/18 og 2018/19.

Fritagelse af elever for en eller flere prøver kan efter prøvereglerne først komme på tale, når der er godtgjort, at eleven ikke har mulighed for at gennemføre prøven på særlige vilkår. Bestemmelserne i prøvebekendtgørelsens §§ 36 og 39 er som en undtagelse kun gældende for elever, som anses at have væsentligt forringede forudsætninger for at gennemføre en eller flere prøver. Det fremgår af §§ 36 og 39, at en elev kan fritages på grund af i) betydelig funktionsnedsættelse eller ii) utilstrækkelige dansk-kundskaber. Fritagelse på grund af utilstrækkelige dansk-kundskaber forudsætter, at eleven er kommet til Danmark sent i skoleforløbet.

- Hvilke konkrete tiltag har kommunen iværksat for at sikre, at Søndervangskolen fremover overholder reglerne om fritagelse af elever ved 9. klasseprøverne?

BOOST-periode til mundtlige prøver

Det fremgår af kilder til Folkeskolen.dk, at *”lærerne [så] stort på reglerne. Lærerne blev bedt om at forberede eleverne langt mere, end reglerne tillod. Især hvis eleverne i forvejen havde gode chancer for en fin karakter. Kulturen var drejet derhen, hvor målet – en god karakter – fuldstændig belligede midlerne. Eleverne blev forberedt op på alt og fik at vide præcist, hvordan teksterne skulle fortolkes. En metode, der blev kaldt ”papegøje-metoden”*. (Kilde: Aarhus Stiftstidende, ”Nye anklager mod skolen: Lærere blev presset til snyd”, dateret 1. oktober 2021)

Det følger af ”Vejledning til folkeskolens prøver i fag dansk – 9. klasse”, at det i forbindelse med prøveafvikling ikke er tilladt at *”vejlede i selve analysen, forståelsen og fortolkningen af tekster og heller ikke i udarbejdelse og dispone-*

ring af fremlæggelsepunkter til prøver [...] Vejledningen ophører, når fordybelsesperioden er afsluttet, og synopsis er afleveret.” (se også prøvebekendtgørelsens Bilag 1, afsnit 1.22. og 1.27).

- Hvilke konkrete tiltag har kommunen iværksat for at sikre, at lærere ikke uretmæssigt forbereder elever til de mundtlige prøver?

Pulje til fagligt løft

Det følger af § 1 i bekendtgørelse nr. 117 af 21. 2. 2018, at Børne- og Undervisningsministeriet har udvalgt et antal skoler med høj andel af elever, der ikke opnår min. 4,0 i karaktergennemsnit i de bundne prøver fra folkeskolens 9. klasseprøver samlet for 2013/14 til 2015/16 i dansk og matematik (baseline).

De udvalgte skoler fik mulighed for at få del af puljen (1,3 mio. kr. pr. år for skoler med under 50 elever i 9. klasse).

Præmien blev udbetalt, når det var dokumenteret, at der var sket en reduktion på mindst 5,0 procentpoint i skolens andel af elever, der ikke opnåede mindst 4,0 i karaktergennemsnit i hvert af fagene dansk og matematik, jf. § 4, nr. 1.

Søndervangskolen fik udbetalt 1,3 mio. kr. i 2018 på baggrund af skolens forbedrede resultater i 2017/18, jf. §§ 3-4.

- Er grundlaget for udbetaling af pulje til fagligt løft undersøgt af kommunen som følge af den konstaterede snyd ved prøverne (der er udbetalt 1,3 mio. kr. i 2018 på baggrund af prøveresultater i 2017/2018)?
- Hvilke overvejelser har kommunen gjort sig i forhold til, om udbetalingen af puljen kan være sket uretmæssigt?

Den nationale trivselsmåling

Det fremgår af kilder til folkeskolen.dk, at Søndervangskolen beskyldes for snyd med den nationale trivselsmåling.

Det beskrives, at ”Skolens ledelse spiller nemlig en markant og også manipulerende rolle i forbindelse med den årlige trivselsmåling blandt eleverne, beretter lærerne om. På skolen er det ikke lærerne selv, der sætter eleverne i gang med at besvare det elektroniske spørgeskema om deres hverdag på skolen. I stedet kommer en pædagog og en afdelingsleder og overtager klassen under besvarelsen.

Disse to personer forsøger åbenlyst at manipulere eleverne til at svare positivt, fortæller lærerne uafhængigt af hinanden.”

Det følger af folkeskolelovens § 55 b, at skolens leder en gang årligt skal gennemføre en måling af elevernes trivsel med det formål at følge og styrke elevernes trivsel. De enkelte elevers svar må udelukkende bruges til at udføre statistiske og videnskabelige undersøgelser af elevers trivsel. Det følger af § 55 b, stk. 2, at målingen af elevers trivsel skal ske ved anvendelse af et trivselsværktøj, som Styrelsen for IT og Læring stiller til rådighed for skolerne. Det er obligatorisk for kommunerne at anvende dette trivselsværktøj. Formålet hermed er, at STIL kan skærme elevernes svar, således at hverken den enkelte skole eller kommune kan få adgang til elevernes svar. Trivselsmålingsværktøjet giver kun adgang til resultaterne i form af tabeller og grafer, hvor den enkelte elevs besvarelse ikke kan ses eller udledes heraf.

Det er derfor ikke i overensstemmelse med de nævnte bestemmelser om og formålet med målingen af elevernes trivsel, hvis den enkelte elev besvarer trivselsspørgsmålene i den nationale trivselsmåling efter folkeskoleloven på baggrund af en drøftelse med elevens lærer mv., som vil kunne påvirke eleven til at besvare spørgsmålene i trivselsmålingen på en bestemt (positiv) måde.

- Hvordan forholder kommunen sig til, at der er fremsat beskyldninger om, at Søndervangskolen har forsøgt at påvirke den nationale trivselsmåling?
- Hvordan sikrer kommunen, at den nationale trivselsmåling fremover gennemføres i overensstemmelse med de gældende regler på navnlig Søndervangsskolen hhv. kommunens øvrige skoler?

Endelig anmodes kommunen om at give et samlet overblik eller en tidslinje over hvilke skoleår og med hvilke afgangsprøver, der kan være risiko for, at snyd fra skolens side/uregelmæssigheder har påvirket prøveafviklingen på Søndervangskolen.

Spørgsmål og/eller bemærkninger?

I tilfælde af spørgsmål og/eller evt. bemærkninger er I velkomne til at kontakte kontorchef Janne Samuelsson på mail: Janne.Samuels-son@stukvm.dk eller tlf.: 23 28 06 90.

Med venlig hilsen

Julie Elm Vig Albertsen
Direktør
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet